

Πρωτοβουλία για ένα πολύμορφο κίνημα στην Ψυχική Υγεία

ΣΒΕΜΚΟ -Σωματείο Βάσης Εργαζομένων στις ΜΚΟ

Νέες καταγγελίες για **απολύσεις από ΜΚΟ** έρχονται για άλλη μία φορά να αποδείξουν ότι οι **ιδιωτικοποιημένες εργασιακές σχέσεις στην ψυχική υγεία και η επισφαλής θέση των εργαζομένων** είναι αλληλένδετες με την **παραβίαση θεμελιωδών δικαιωμάτων των ψυχικά πασχόντων** και με τη διαίωνη των ασυλικών πρακτικών.

Απολύσεις οι οποίες δεν συνδέονται **ούτε προσχηματικά με τυπικές παραλείψεις** των εργαζομένων, αλλά με μία θεραπευτική προσέγγιση η οποία αντιστέκεται στον πειθαρχικό έλεγχο, στις τιμωρητικές πρακτικές, στην παθητικοποίηση των ωφελουμένων και στην έλλειψη σεβασμού απέναντί τους. Η καταπληκτική βιτρίνα του μη κερδοσκοπικού, βαθιά ανθρωπιστικού χαρακτήρα οργανώσεων όπως η «**ΕΔΡΑ**», η «**ANIMA**» και το «**Χαμόγελο του Παιδιού**» σύντομα αποκαλύπτει τα αντίθετα κίνητρα.

Με μότο την «**αλλαγή**» και τον «**ευρύ κοινωνικό αντίκτυπο**», οι εργαζόμενοι/ες καλούνται να εργαστούν κάτω από άκρως επισφαλείς συνθήκες, με δοκιμαστικές περιόδους, περικοπές δικαιωμάτων, εξαντλητικά προγράμματα, υπερβολικές απαιτήσεις από μεριάς της εργοδοσίας και προς όλες τις κατευθύνσεις. Να αναλάβουν ευθύνες για θέσεις πέραν των γνωστικών τους αντικειμένων, να συμμετέχουν σε δράσεις των εταιριών εκτός του χρόνου εργασίας, να δημιουργήσουν «**πρότζεκτ**» και «**εκδηλώσεις**» και να «**κατεβάσουν ιδέες**», να εκπαιδεύσουν εθελοντές/ντριες και ασκούμενους/ες φοιτητές/τριες, να είναι υπεύθυνοι τμημάτων, να είναι γενικώς «**πολυμίξερ**».

Όλα αυτά συμβαίνουν σε συνθήκες τρομακτικής πίεσης χρόνου, παντελούς έλλειψης οργάνωσης, ψυχολογικού εκβιασμού και διαρκούς υποτίμησης των εργαζομένων, που φυσικά

συγκαλύπτονται από τον μανδύα του **εθελοντισμού**.

Το εν λόγω καθεστώς ευνοεί τις συνήθεις τακτικές που ακολουθεί η εκάστοτε διοίκηση• να απομονώνει, να ταπεινώνει και να ασκεί απειλές για απόλυση σε βάρος εργαζομένων που τολμούν να μιλήσουν ανοιχτά για όσα συμβαίνουν, ενώ ταυτόχρονα δημιουργεί ένα κλίμα συνεχούς φόβου στους/στις εργαζόμενους/ες και κλονίζει βαθιά την αίσθηση της αξιοπρέπειας τους.

Ταυτόχρονα, το κλίμα οικογενειοκρατίας που επικρατεί ως κουλτούρα στους φορείς, ασκεί μεγαλύτερη πίεση στους/στις εργαζόμενους/ες που δεν είναι «δικοί τους» με αποτέλεσμα να καλλιεργείται ένα αφόρητο κλίμα καχυποψίας, εχθρότητας και φόβου μεταξύ του προσωπικού. Ακόμη και σε εποπτείες προσωπικού που πραγματοποιούνται από εξωτερικούς συνεργάτες, η διοίκηση φροντίζει να στέλνει «κάποιον έμπιστό της» ώστε να μπορεί να μεταφέρει όσα λέγονται, με αποτέλεσμα να μην υπάρχει κανένας χώρος ανακούφισης και συζήτησης των εργαζομένων.

Σε αυτό το πλαίσιο, στην «ANIMA» και στο «Χαμόγελο του Παιδιού», οι εργαζόμενοι/ες είναι αναγκασμένοι/ες να δουλεύουν κάτω από κάμερες, οι οποίες καταγράφουν κάθε δραστηριότητά τους στο χώρο εργασίας και δημιουργούν ένα καθεστώς συνεχούς επιτήρησης και ελέγχου. Μάλιστα, οι υπεύθυνοι/ες με σκοπό να προλάβουν ή να καταστείλουν πιθανές αντιδράσεις από την πλευρά των εργαζομένων έχουν, τεχνηέντως, βαφτίσει «bonding» ή «αμεσότητα» μεταξύ των συναδέλφων την αλληλοεπιτήρηση και προωθούν την εν λόγω πρακτική ως τρόπο «σύσφιξης» των σχέσεων μεταξύ τους, αλλά και διευκόλυνσης της δουλειάς τους.

Κατά συνέπεια, εξυπηρετούμενοι/ες και προσωπικό μετατρέπονται σε υποχείρια των διοικητικών αποφάσεων και συμφερόντων, ενώ οι διοικητικές ανάγκες μεταφράζονται σε θεραπευτικούς στόχους. Δημιουργείται εύλογη καχυποψία ως προς τις «αγαθές προθέσεις», όταν το τοπίο είναι θολό ακόμα και σε σχέση με τα θεμελιώδη ζητήματα που αφορούν τους/τις ενοίκους, όπως τα οικονομικά τους, τη στιγμή που η παραμέληση και κακομεταχείριση των εξυπηρετούμενων είναι καθημερινό φαινόμενο.

Μερικά συγκεκριμένα παραδείγματα:

Σε εξέλιξη είναι η διαδικασία έφεσης που άσκησε η ΜΚΟ «ΕΔΡΑ» ενάντια στην πρωτόδικη απόφαση η οποία και δικαίωσε τον Γ.Ε. ως προς το παράνομο της απόλυσής του. Η διοίκηση επέλεξε να ζητήσει αναβολή εκδίκασης της Έφεσης που είχε οριστεί τον Φεβρουάριο του

2019 ασκώντας μία πολιτική «φθοράς» ηθικά και οικονομικά του εργαζομένου.

Η ΜΚΟ αυτή είχε εφαρμόσει την τιμωρητική και ενάντια στα ανθρώπινα δικαιώματα πρακτική να στερήσει έξοδο από ένοικο στεγαστικής δομής, επειδή χρωστούσε 2 ευρώ σε συνένοικό του. Πρακτική για την οποία ο Γ.Ε. είχε εκφράσει την έντονη διαφωνία του και η «Ειδική Επιτροπή Ελέγχου Προστασίας των Δικαιωμάτων των Ατόμων με Ψυχιατρικές Διαταραχές» του Υπουργείου Υγείας γνωμοδότησε ότι «ο περιορισμός της ελευθερίας ενός ανθρώπου δεν συνάδει με τις αρχές της ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης και το πλαίσιο λειτουργίας μιας ανοιχτής δομής στην κοινότητα».

Αντί, λοιπόν, η διοίκηση της ΜΚΟ να θέσει ένα ερώτημα ως προς τον ίδιο τον τρόπο λειτουργίας της, επιμένει να αποφασίζει με εκδικητικά κίνητρα. Και πώς να μην το κάνει, όταν απαρτίζεται από άτομα πρώτου βαθμού συγγένειας και όταν αυτά τα πρόσωπα στην εν λόγω ΜΚΟ είναι και διοίκηση και εργαζόμενοι ταυτόχρονα, με αποτέλεσμα να προκύπτει το παράδοξο να έχει απολυθεί ο Γ.Ε. από συναδέλφους του!

Την Παρασκευή 10 Ιανουαρίου 2020 εκδικάζεται η αγωγή της Ε.Γ. κατά της ΜΚΟ «ANIMA» με αίτημα να αναγνωριστεί η ακυρότητα της απόλυσής της. Η στεγαστική δομή της εν λόγω ΜΚΟ λειτουργεί σε ένα κανονιστικό πλαίσιο απαγορεύσεων και «ανταμοιβών», που χρονοποιούν και ακυρώνουν τους/τις ενοίκους, χωρίς να τους/τις συμπεριλαμβάνει σε μικρές και μεγάλες αποφάσεις, ενώ απολύει εκδικητικά όποιον υιοθετεί μία χειραφετητική προσέγγιση και προσπαθεί να διανοίξει χώρους αυτοπροσδιορισμού τους. Δεν είναι τυχαίο ότι, σύμφωνα με παλαιότερο κάλεσμα του Σ.Ε.Ψ.Α.Ε.Κ.Ο. (Σωματίου Εργαζόμενων σε φορείς Ψυχικά Ασθενών και Ευαίσθητων Κοινωνικά Ομάδων), η «ANIMA» (καθώς και η «ΕΔΡΑ») συγκαταλεγόταν στους φορείς για τους οποίους «εργαζόμενοι καταγγέλλουν διοικήσεις ότι πιέζουν, εκβιάζουν, τρομοκρατούν, ακόμα και απολύουν εργαζομένους που άσκησαν το νόμιμο δικαίωμά τους να κάνουν επίσκεψη».

Επιπλέον, πρόσφατα, τον Ιούνιο του 2019, η ίδια ΜΚΟ δέχτηκε καταγγελία από σύλλογο οικογενειών για την ψυχική υγεία αναφορικά με τις συνθήκες διαβίωσης των ενοίκων της στεγαστικής δομής της.

Στο «Χαμόγελο του Παιδιού», οι εργαζόμενοι/ες, από την πρώτη στιγμή και παράλληλα με τη συναφθείσα σύμβαση εργασίας τους με τον Σύλλογο, λαμβάνουν γνώση των υποχρεώσεων τους μέσω ενός εγγράφου που τους διανέμεται και τιτλοφορείται ως Κώδικας Δεοντολογίας Εργαζόμενων στον Σύλλογο «Το Χαμόγελο του Παιδιού». Πρόκειται για έγγραφο το οποίο στην ουσία καλύπτει και εξυπηρετεί την εργοδοτική ασυδοσία και τις πολλαπλές

αυθαιρεσίες σε βάρος των εργαζόμενων σε αυτόν. Ένα έγγραφο το οποίο κάνει εμφανές ότι οι εργαζόμενοι/ες αντιμετωπίζονται όχι ως υποκείμενα που εργάζονται για τον Σύλλογο αλλά ως αντικείμενα που «ανήκουν» στον Σύλλογο και οφείλουν να δρουν σύμφωνα με τις υποδείξεις του Συλλόγου, τόσο εντός όσο και εκτός του εργασιακού πλαισίου.

Την ίδια στιγμή, υπάρχουν καταγγελίες για ΑμΚΕ στην Αθήνα που κάνει προτάσεις για την εφαρμογή «έξυπνων» τεχνολογιών και, έτσι, έρχεται να προσδώσει «επιστημονικό» επίχρισμα στην επιτήρηση των ωφελουμένων, υπονομεύοντας και υποκαθιστώντας τη δημιουργία χειραφετητικών ανθρώπινων σχέσεων. «Καινοτόμα» προγράμματα που παρακολουθούν τη δραστηριότητα των «εξυπηρετούμενων» σε στεγαστικές δομές με στόχο την «βελτίωση των υπηρεσιών». Η τεχνολογία έρχεται να επισφραγίσει την ακραία παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων των ληπτών υπηρεσιών αλλά και των εργαζομένων.

Για άλλη μια φορά αποδεικνύεται ότι ο αγώνας για την υπεράσπιση ακόμα και των στοιχειωδών δικαιωμάτων είναι κοινός για εργαζόμενους/ες και εξυπηρετούμενους/ες και υπό αυτές τις συνθήκες μόνο να σωπαίνουμε δεν μπορούμε και να διατηρούμε ψεύτικα χαμόγελα προσποιούμενοι/ες ότι είναι όλα καλά. **ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΛΑ ΚΑΛΑ!!**

**ΝΑ ΜΑΣ ΒΡΟΥΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΤΟΥΣ ΟΛΟ ΚΑΙ ΠΙΟ ΑΠΟΦΑΣΙΣΜΕΝΟΥΣ/ΕΣ
ΝΑ ΑΝΤΙΣΤΑΘΟΥΜΕ ΣΥΛΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΠΟΛΥΜΟΡΦΑ**

**ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΓΙΑ ΕΝΑ ΠΟΛΥΜΟΡΦΟ ΚΙΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΨΥΧΙΚΗ ΥΓΕΙΑ
ΣΒΕΜΚΟ (ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΒΑΣΗΣ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΙΣ ΜΚΟ)**

30/12/2019